

Phylum: Mollusca (Yumuşakçalar)

Yumuşak vücutlu ve segmentsiz hayvanlardır. Salyangozlar hariç bilateral simetridirler.

Vücutları baş, ayak ve iç organlar torbası olmak üzere üç kısımdan meydana gelmiştir. Başta duyu organları, ağız, göz ve tentaküller bulunur. Kuvvetli kaslardan oluşan ayak kısmı karın bölgesinde ve bir tanedir.

İç organlar torbası bir veya iki katlı bir deri örtüsü veya **manto** ile kaplıdır. Manto bazı grupta kalsiyum karbonattan yapılmış bir kabuk salgılar. Manto ile kabuk arasındaki boşluğa **manto boşluğu** adı verilir. Coelomları küçülmüş ve haemosöl haline dönüşmüştür.

Sindirim sistemleri vücudun ön ucunda bulunan ağızla başlar. Ağız içerisinde bu filum için karakteristik olan ve üzeri dişli olan **Radula** adı verilen dil vardır. Üzerindeki dişler yıprandığında yenileri oluşabilir.

Dolaşım sistemi bazılarında açık, bazılarında kapalıdır. Kalp **perikardium** adı verilen bir boşluk içerisinde bulunur.

Boşaltım organları 1-5 çift böbrek veya **metanefridyum**lardır

Sinir sistemleri 3,4 çift gangliyondan oluşur.

Solunum sistemleri iyi gelişmiştir. Suda yaşayanlarda **ctenidium** adı verilen solungaçlarla solunum sağlanır. Bazı türlerde manto veya epidermis, karada yaşayanlarda ise akciğerler solunum ödevini görür.

Duyu organları ayakta bulunan bir çift **statozit** ve **osfradium**dur.

Ayrı eşeylidirler. Hermafrodit olanları da vardır. Gelişmeleri bazıları doğrudan doğruya veya metamorfozladır.

Trochophor ve **veliger** olmak üzere iki larva şekli vardır.

Classis: Gastropoda (Karından Bacaklılar)

Karada ve denizde bazıları da tatlı sularda yaşarlar. Larval dönemde bilateral simetridirler. Baş kısmı iyi gelişmiştir. Sindirim kanalı simetrik değildir. Yüzmeye de yarayan güçlü bir ayak yapısına sahiptirler.

Başta iki çift anten vardır. Gözler ikinci çift antenin uç kısmında bulunur. Gastropodların iç organlar torbası gelişme sırasında 180 derecelik bir dönme yapar ve böylece arkada bulunan mantoboşluğu, anüs ve solungaçlar ön tarafa geçer. Bu olaya **Torsiyon** adı verilir. Bu olay sonunda bilateral simetrisi bozulur. Yani iç organları örten kabuk helezon şeklinde kıvrılıp iç organlar torbası ile asimetrik duruma geçer. Sol taraftaki organlar işe yaramaz hale geldiğinden körelip kaybolur. Sağdaki organlar sola geçer.

Kabuk kısmı odacıklara ayrılmadığı için bunlara **tek kabuklular** da denir. Hayvan gerektiğinde bu kabuk içerisine çekilebilir.

Denizlerde yaşayanları atık maddeler ve planktonlar ile karada yaşayanlar alglerle beslenir bazıları da etçildir ve diğer omurgasız türleriyle beslenirler. Kara salyangozlarında akciğer gelişmiştir.

Ayrı eşeylidirler. Hermafrodit olanları da vardır. Döllenmeleri iç döllenme şeklindedir. Metamorfoz geçirirler. Kabuksuz türleri de vardır.

Örn: *Helix pomatia* (Bahçe salyangozu-Kabuklu Salyangoz)

***Limax* sp. (Kabuksuz salyangoz)**

Classis: Scaphopoda (Deniz dişleri)

Hepsi denizlerde sığ bölgelerde, çamur ve kuma yarı gömülü olarak bilateral simetrlili canlılardır.

Baş çok belirgin değildir. Başın etrafında çok sayıda tentakülleri vardır. Bu tentaküller yardımıyla besin maddelerini alıp ağza götürürler. Gözleri bulunmaz.

Ayakları üç lopludur, şişebilir. Kum ve çamurları kazııcı özelliktedir.

Denge organları iyi gelişmiştir.

Ayrı eşeylidirler. Gelişmeleri metamorfozladır.

Örn: *Dentalium* sp.